

INTERVENȚIA TIMPURIE: pentru fiecare copil, împreună

ghid practic pentru dezvoltarea unui serviciu de
intervenție timpurie la copiii cu dizabilități senzoriale

MULȚUMIRI

Pentru elaborarea acestui ghid, ne-am bazat pe experiența Fundației Sense Internațional România de **peste 20 de ani în domeniul intervenției timpurii**, precum și pe **experiența practică** a celor direct implicați în furnizarea de servicii de intervenție timpurie.

Astfel, au fost realizate **interviuri** cu conducerea a trei instituții de învățământ special unde funcționează centre de sprijin în intervenție timpurie - profesor Coca Vasiliu, director al Liceului Tehnologic Special Vasile Pavelcu din Iași, profesor Ramona Vesa, director al Centrului Școlar de Educație Incluzivă Cristal Oradea și profesor Laura Bălăngean, director al Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Constantin Pufan Timișoara.

De asemenea, a fost elaborat și transmis un **chestionar** specialiștilor în intervenție timpurie din aceste trei centre, oferind astfel o perspectivă valoroasă, din interior, cu privire la importanța intervenției timpurii, metode folosite, provocări și impact: Mihaela Aionesă, Mara Apostol, Daniela Anton, Ane-Mary Furdui, Gabriela Jianu, Gyöngyike Lakatos, Eva Oprea, Miruna Pletea și Stela Roman.

Ghidul este dezvoltat prin proiectul „**Pentru fiecare copil, împreună**”, implementat cu susținerea **Fundației OMV Petrom**, prin fondul de finanțare „**Azi. Împreună.**”, ediția 2025.

Le mulțumim tuturor celor care au contribuit!

CUPRINS

- 1 DE CE ACEST GHID?**
- 2 CE ESTE INTERVENȚIA TIMPURIE?**
- 3 DAVID: POVESTEA UNUI MIC EROU**
- 4 CARE SUNT PAȘII**
 - 5 Identificarea nevoii
 - 6 Verificarea cadrului legal
 - 7 Analiza de nevoi și solicitarea de înființare
 - 8 Organizarea și aprobarea serviciului
 - 9 Parteneriate
- 10 SOPHIA: UN DRUM CU LUMINĂ, RĂBDARE ȘI IUBIRE**
 - 11 Echipă și formare
 - 14 Spațiu și dotări
- 15 ALEX: O LUPTĂ CÂȘTIGATĂ**
- 16 PARCURSUL COPILULUI**
- 17 CONTACTE UTILE**

DE CE ACEST GHID?

Acest ghid este **răspunsul la o nevoie** din ce în ce mai stringentă la nivelul comunității - dezvoltarea de servicii de intervenție timpurie adresate nou-născuților și copiilor mici cu dizabilități senzoriale și familiilor lor.

Atunci când într-o familie se naște un copil cu dizabilități, **cheia viitorului acelui copil este diagnosticarea și intervenția cât mai timpurie**: doar așa, familia primește sprijinul de care are atâta nevoie iar copilul beneficiază de terapiile care îi sunt atât de necesare.

Cui se adresează acest ghid

Acest ghid se adresează în primul rând **unităților de învățământ special, acreditate pe nivel preșcolar** (adică cele care au grădiniță specială).

În egală măsură, ghidul se adresează și altor instituții și organizații din domeniile medical, social sau educațional, implicate în parcursul unui copil care se naște cu o dizabilitate senzorială.

Specialist:

Sfatul meu pentru cei care doresc să lucreze în intervenție timpurie este să se înarmeze cu răbdare, să ofere multă empatie și iubire și să nu renunțe niciodată, indiferent de severitatea diagnosticului.

Chiar dacă vor apărea și momente de frustrare, cel mai mic progres al micuților devine o adevărată sărbătoare pentru terapeut și familie. Merită din plin să alegeți această cale, deoarece bucuria de a schimba viitorul unui copil nu se compara cu nimic altceva!

CE ESTE INTERVENȚIA TIMPURIE?

Părinte:

Pentru mine, ca mamă de copil special, intervenția timpurie a fost o adevărată gură de oxigen.

Am primit susținere, o vorbă bună, am aflat că mai există și alți părinți cu aceleași frici și neliniști ca ale mele, am găsit o familie unde nimeni nu este lăsat afară.

Primii trei ani de viață reprezintă o perioadă esențială pentru dezvoltarea copilului.

În această etapă, neuroplasticitatea creierului este maximă, ceea ce înseamnă că acesta răspunde mult mai bine la stimulii din mediul înconjurător și are o capacitate crescută de a învăța și de a forma noi conexiuni neuronale.

Atunci când dificultățile de dezvoltare sunt identificate și abordate precoce, șansele copilului de a dobândi abilități funcționale și de a-și atinge potențialul cresc considerabil.

În schimb, întârzierea intervenției poate face ca unele achiziții, în special cele legate

de limbaj, auz, vedere sau dezvoltarea socio-emoțională, să fie mai greu de recuperat sau să nu se dezvolte complet. Din acest motiv, este recomandat ca intervenția timpurie să înceapă cât mai devreme.

Un ansamblu de servicii specializate

Intervenția timpurie reprezintă un **ansamblu de servicii specializate** adresate copiilor cu vârsta între 0 și 3 ani care prezintă întârzieri în dezvoltare asociate unor dizabilități de văz, de auz, dizabilități senzoriale multiple sau surdocecitate. De asemenea, copiii cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani pot avea acces la servicii de intervenție timpurie dacă nu au beneficiat anterior de terapii specifice.

Scopul acestora este de a reduce impactul acestor dificultăți și de a sprijini dezvoltarea copilului astfel încât să-și valorifice cât mai bine potențialul.

În cadrul unui serviciu de intervenție timpurie, copilul beneficiază de activități de comunicare, activități de educație senzorială și cognitivă, activități de orientare, mobilitate și stimulare motorie generală, activități de dezvoltare emoțională și socială, kinetoterapie, iar familia beneficiază de informare și consiliere.

DAVID: POVESTEA UNUI MIC EROU

Începutul dificil și primele semne de speranță

Născut la doar 31 de săptămâni și cu o greutate de 1450 de grame, David și-a început viața printr-o luptă acerbă. La prima evaluare a echipei de intervenție timpurie, micuțul întâmpina dificultăți majore: nu își susținea capul, nu se mișca, refuza hrana solidă și interacțiunea. În același timp, însă, avea un auz normal, un zâmbet cald și era foarte atent la sunete.

Echipade sprijin și conexiunea afectivă

Niciun erou nu răzbește singur, astfel că în jurul lui David s-a format rapid o rețea de sprijin. Alături de familia lui, o echipă multidisciplinară de psihopedagogi, kinetoterapeuți și medici specialiști a început munca de recuperare. Primul pas a fost construirea unei relații de siguranță afectivă, fundația pe care s-au sprijinit ulterior toate terapiile. Prin stimulare senzorială sistematică, David a învățat treptat să nu se mai teamă de texturi sau lumini noi și a devenit curios.

Progresele remarcabile și puterea intervenției timpurii

Lupta cu propriul corp a cerut o muncă uriașă, dar rezultatele kinetoterapiei au depășit orice așteptări. David a învățat, în timp, să meargă independent. Astăzi vorbește în propoziții scurte, își exprimă nevoile și emoțiile, înțelege indicațiile și interacționează deschis cu cei din jur.

Povestea lui arată cât de mult poate conta intervenția începută devreme, atunci când terapiile de specialitate sunt împletite cu dragostea și implicarea constantă a familiei.

CARE SUNT PAȘII?

Identificarea nevoii

Identificarea, la nivelul unității de învățământ și al comunității, a necesității înființării unui serviciu de intervenție timpurie pentru copii cu dizabilități senzoriale.

Verificarea cadrului legal

Consultarea curriculumului pentru intervenție timpurie și a metodologiei privind acordarea serviciilor de intervenție timpurie, pentru a verifica dacă unitatea de învățământ și serviciul propus se încadrează în prevederile existente.

Analiza de nevoi și solicitarea de înființare

Realizarea unei analize de nevoi, împreună cu părinții și transmiterea unei solicitări către inspectoratul școlar pentru organizarea unui astfel de serviciu.

Organizarea și aprobarea serviciului

Inspectoratul școlar stabilește organizarea serviciului în funcție de nevoile identificate, iar unitatea de învățământ realizează demersurile administrative necesare pentru înființarea și funcționare acestuia.

Parteneriate

Identificarea și implicarea partenerilor instituționali din domeniile medical, educațional și social, pentru identificarea, orientarea și sprijinirea copiilor și familiilor.

Echipă și formare

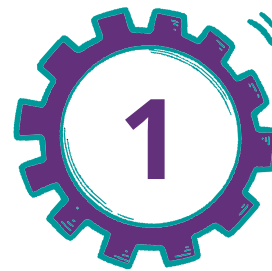
Constituirea echipei de specialiști și asigurarea formării acestora în domeniul intervenției timpurii. *Sense Internațional România organizează cursuri de formare acreditate de Ministerul Educației în domeniul intervenției timpurii, începând cu 2026.

Spațiu și dotări

Asigurarea și amenajarea spațiului pentru intervenție și consilierea părinților, precum și achiziționarea și organizarea dotărilor și echipamentelor necesare.

Identificarea nevoii

Experiența centrelor de intervenție timpurie existente ne arată că **implicarea părinților este roțița care pune totul în mișcare**, ei având un rol determinant încă de la început. Dezvoltarea unui serviciu de intervenție timpurie începe cu identificarea unei nevoi reale în comunitate, iar părinții sunt cei care o pot face vizibilă.

Astfel, un prim pas este dat de părinți, care pot transmite solicitări scrise către școală și pot susține necesitatea dezvoltării acestor servicii. Pe baza solicitărilor primite, instituția poate cere apoi aprobarea unor formațiuni suplimentare dedicate intervenției timpurii.

RECOMANDARE

Părinții ca ambasadori: părinții cu experiențe pozitive sau cu influență pot deveni „purtători de cuvânt” sau ambasadori pentru promovarea intervenției timpurii.

Specialist:

Intervenția timpurie este un domeniu emoționant, dar care cere rigoare profesională.

Trebuie să studiezi, să te formezi permanent și să păstrezi în suflet acea gingășie și naturalețe a copilăriei, care îți va însenina fiecare zi și care te va ajuta și pe tine să înseninezi viața copilașilor.

Verificarea cadrului legal

Există curriculum!

În 2013, Sense International România alături de specialiști practicieni în intervenție timpurie au dezvoltat **Curriculumul pentru intervenție timpurie adresat copiilor cu dizabilități senzoriale**.

Acesta a fost aprobat de Ministerul Educației: *Ordinul 3071 privind aprobarea Conținutului educativ pentru intervenție timpurie antepreșcolară destinat copiilor cu deficiențe senzoriale multiple/surdocecitate*.

Actul normativ a fost elaborat pentru a acoperi o lipsă legislativă din domeniul educației speciale antepreșcolare, stabilind primul ghid/curriculum național adaptat pentru copiii cu privare senzorială severă.

ACCESEAZĂ AICI!

Există metodologie!

În 2022, Ministerul Educației a publicat **metodologia prin care intervenția timpurie a fost oficial inclusă în sistemul de învățământ** și noi servicii de intervenție timpurie pot fi înființate oriunde este necesar, cu condiția să existe spațiu, dotări și personal format: *Ordinul 3.975 privind aprobarea Planului-cadru de învățământ pentru grupele de intervenție timpurie organizate pentru copiii cu dizabilități senzoriale/dizabilități senzoriale multiple și a Metodologiei privind acordarea serviciilor de intervenție timpurie pentru grupele de copii cu dizabilități senzoriale/dizabilități senzoriale multiple*.

Ordinul aprobă două componente fundamentale: Planul-cadru de învățământ aplicabil grupelor de intervenție timpurie și Metodologia de acordare a serviciilor de intervenție timpurie. Măsurile vizează etapa antepreșcolară și sprijină copiii de la depistarea tulburării senzoriale până la integrarea în învățământul preșcolar, punând accent pe colaborarea directă între cadre didactice, specialiști și familie.

ACCESEAZĂ AICI!

Analiza de nevoi și solicitarea de înființare

Analiza de nevoi

Identificarea grupului țintă: centralizarea datelor privind copiii cu dizabilități, întârzieri în dezvoltare sau risc de excluziune din comunitate (0-3/6 ani).

Instrumente de colectare: aplicarea de chestionare (online sau pe hârtie) și organizarea de întâlniri cu părinții pentru a cartografia nevoile reale (sprijin psihopedagogic, kinetoterapie, logopedie).

Sintetizarea datelor: formularea unui raport scurt care să justifice necesitatea serviciului prin cifre clare (ex: număr de copii identificați, tipuri de terapii necesare, lipsa alternativelor locale).

Transmiterea solicitării către Inspectoratul Școlar

Redactarea adresei oficiale: un document formal care argumentează oportunitatea înființării serviciului (sau a structurii în cadrul unui CJRAE/școală specială).

Documente anexate: raportul analizei de nevoi, scrisori de susținere sau semnături din partea părinților/comunității, propunerea privind spațiul sau resursa umană existentă (dacă este cazul).

Înregistrarea și urmărirea: depunerea solicitării la registratura ISJ/ISMB și obținerea unui număr de înregistrare pentru monitorizarea parcursului aprobării.

RECOMANDARE

Apelați la părinți. Atunci când se solicită posturi sau sprijin de la inspectorii, cea mai eficientă tactică a fost punerea accentului pe presiunea venită din partea părinților.

Organizarea și aprobarea serviciului

Obținerea certificatelor: Înainte de înființarea efectivă a grupelor de intervenție timpurie, este necesară obținerea certificatelor de orientare ale copiilor, emise de Comisia de Orientare din cadrul Centrelor Județene de Resurse și Asistență Educațională.

Autorizare din partea Agenției Române de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP): Solicitarea evaluării se face la începutul unui an școlar (ex: septembrie-octombrie). Procesul este stresant, costisitor (raportat la salariul minim pe economie) și implică introducerea unei platforme vaste de documente. Evaluarea vizează întreaga școală, nu doar noul serviciu.

Includerea în planul de școlarizare: După obținerea autorizării (ex: noiembrie), noul nivel trebuie propus în proiectul planului de școlarizare (decembrie - ianuarie) pentru ca abia în septembrie, în anul școlar următor, să poată fi primiți copiii. La acesta se anexează ordinul legal și numerele certificatelor de orientare pentru a justifica numărul de grupe cerute.

Acreditare din partea ARACIP: Un centru poate funcționa fără acreditare ARACIP timp de până la 5 ani, în baza autorizării primite la înființare. În termen de cinci ani, noul serviciu poate fi acreditat.

Autorizare versus acreditare ARACIP

Autorizarea provizorie este permisiunea legală care permite unei școli să se deschidă și să înscrie primii elevi, fiind solicitată înaintea începerii activității. Evaluarea ARACIP se axează strict pe condițiile inițiale (spații, dotări, siguranță și încadrarea teoretică a personalului), conferind instituției un statut temporar de funcționare.

Acreditarea reprezintă confirmarea oficială a calității educaționale, obținută doar după ce prima promoție de elevi finalizează un ciclu școlar. În această fază, ARACIP analizează rezultatele reale, precum randamentul elevilor și calitatea predării, oferind școlii un statut definitiv, supus reevaluării periodice la fiecare 5 ani.

RECOMANDARE

Pregătirea din timp: Planificarea trebuie începută cu aproximativ doi ani înainte, dat fiind volumul mare de resurse implicate în acest proces.

Parteneriate

Pentru a dezvolta un serviciu de intervenție timpurie de succes, este esențială colaborarea între instituțiile din domeniile medical, educațional și de asistență socială.

Astfel, înainte de a porni la drum în a crea un nou centru de intervenție timpurie, este necesară informarea și implicarea partenerilor pe plan local/județean:

Medical

Spitalele județene, prin secțiile de neonatologie, oftalmologie, otorinolaringologie (ORL), pediatrie, genetică medicală;
Medici de familie
Clinici de oftalmologie, ORL, pediatrie.

Educațional

Unități de învățământ special;
Inspectorate Școlare (la nivelul județelor, respectiv al municipiului București);
Centre de Resurse și Asistență Educațională (la nivelul județelor, respectiv al municipiului București).

Asistență socială

Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (la nivelul județelor, respectiv al municipiului București).

RECOMANDARE

Relațiile dintre oameni sunt la fel de importante ca protocoalele.

Dacă relația cu o instituție este dificilă, identificați persoane-cheie (de exemplu, psihologul sau asistentul social din maternitate) care pot facilita comunicarea cu familia.

Încheiați parteneriate, deveniți parte dintr-o rețea. Construiți relații de încredere, bazate pe comunicare constantă și respect. Investiți timp în ele.

SOPHIA: UN DRUM CU LUMINĂ, RĂBDARE ȘI IUBIRE

Primele provocări și accesul la terapie

Sophia s-a născut prematur, la doar 28 de săptămâni, confruntându-se încă din primele clipe de viață cu probleme medicale severe, care au dus la pierderea vederii la ochiul drept și afectarea ochiului stâng. La recomandarea medicului, la vârsta de un an a fost orientată către programul de intervenție timpurie.

Planul terapeutic și implicarea familiei

La început, era puțin activă și manifesta un interes scăzut față de lumină sau sunete. Terapia s-a concentrat pe antrenarea vederii funcționale, dezvoltarea comunicării, stimularea polisenzorială și obținerea autonomiei motorii.

Cântecele, legănatul, masajul, luminile și panourile tactile au ajutat-o să-și orienteze privirea, să exploreze texturi și să înțeleagă relația cauză-efect. Treptat, specialiștii i-au oferit Sophiei tot mai multă libertate să facă lucrurile singură. Părinții au fost alături de ea la fiecare pas și au continuat acasă activitățile de la centru.

Evoluția uimitoare și integrarea școlară

Progresele au apărut uimitor de repede. După doar o lună, Sophia urmărea deja sursele de lumină, iar până a vârsta de doi ani mergea singură, înțelegea comenzi simple și folosea aproximativ 20 de cuvinte. La cinci ani, Sophia devenise mult mai independentă, comunica verbal și era integrată cu succes într-o grădiniță de masă.

Evoluția sa remarcabilă a culminat la vârsta de opt ani, când a făcut pasul spre clasa pregătitoare din învățământul de masă, cu materiale adaptate nevoilor sale vizuale.

Echipă și formare

Echipa multidisciplinară

Cheia unui serviciu de intervenție timpurie de succes este reprezentată de echipa implicată în acordarea acestui serviciu. Serviciile specializate de intervenție timpurie sunt asigurate de **profesori psihopedagogi** și **profesori de kinetoterapie** cu formare specifică în domeniul intervenției timpurii, în colaborare cu toți factorii implicați, menționați mai sus.

În plus, în munca de intervenție timpurie este implicat și **asistentul social** al instituției de învățământ, dacă acesta există.

Profesorii psihopedagogi și de kinetoterapie colaborează strâns cu **personalul medical** - neonatolog, audiolog, oftalmolog, specialist ORL, medic de familie, genetician, neurolog etc.

Un membru esențial în intervenție timpurie este **familia copilului**, în special părinții, dar și bunicii, frații, surorile, care pot fi implicați în toate etapele intervenției timpurii.

Formare

În 2026, Sense International România a depus la Ministerul Educației dosarul de acreditare a cursului Intervenție timpurie antepreșcolară destinată copiilor cu dizabilități senzoriale și dizabilități senzoriale multiple.

În 2026, cursul a primit acreditare pentru o perioadă de 4 ani, ceea ce înseamnă că Sense International România va organiza cursuri acreditate de Ministerul Educației.

RECOMANDARE

Investiți în formarea unei echipe bine pregătite. Un serviciu de intervenție timpurie are nevoie de specialiști bine pregătiți, cu disponibilitate de a învăța continuu.

Colaborare strânsă între specialiști. Pentru succesul programului de intervenție timpurie, este necesar ca toți specialiștii să lucreze împreună: profesori psihopedagogi, psihologi, kinetoterapeuți, medici de diferite specializări.

Familia, parte din echipă

Parteneriatul dintre părinte și specialist

Implicarea părinților în toate etapele intervenției timpurii este esențială, deoarece ei își cunosc cel mai bine copilul și petrec cel mai mult timp alături de el. Părintele devine un partener activ al specialistului: participă la stabilirea obiectivelor, este implicat în activitățile desfășurate cu copilul și continuă acasă strategiile recomandate.

Colaborarea specialist-părinte, bazată pe încredere și respect reciproc, contribuie semnificativ la dezvoltarea copilului. Construirea acestei relații necesită însă timp. Părinții pot trece prin emoții complexe după aflarea diagnosticului copilului. De aceea, rolul specialistului nu este doar de a desfășura activități terapeutice, ci și de a asculta, de a oferi informații clare și de a crea un spațiu în care familia să se simtă sprijinită și înțeleasă.

Extinderea sprijinului: centrarea pe familie

Specialiștii în intervenția timpurie au evidențiat că una dintre cele mai importante lecții învățate este necesitatea de a acorda **mai mult timp lucrului cu părinții**. Unii dintre aceștia consideră chiar că intervenția ar trebui să fie orientată în egală măsură către familie, deoarece progresul copilului este dificil de menținut dacă părinții nu aplică și acasă recomandările din terapii.

Din experiența lor, programele de educație parentală și consilierea contribuie la creșterea implicării părinților. Consilierea nu se limitează doar la părinți. Ori de câte ori este posibil, este utilă implicarea familiei extinse: frați, bunici sau alte persoane din apropierea copilului.

RECOMANDARE

Acordați timp și atenție părinților. Ideal, un terapeut specializat în consilierea părinților va lucra cu aceștia și unul diferit cu copilul deoarece încărcătura emoțională este foarte mare.

Cele 10 porunci ale părintelui către specialist

Norman Brown (1937 – 2007) a fost un renumit specialist în educație și un activist dedicat sprijinirii persoanelor cu surdocecitate și dizabilități senzoriale multiple. El este cunoscut la nivel internațional atât pentru activitatea sa academică, cât și pentru contribuția sa profund umană ca părinte al unui copil cu surdocecitate.

Norman Brown a fost o figură cheie în dezvoltarea serviciilor de intervenție timpurie și educație specială din România, implicându-se activ în formarea specialiștilor români. Cele 10 porunci gândite de el rămân un reper esențial pentru construirea relației de încredere dintre familie și specialist:

- 1. Să mă asigur că vorbesc cu cineva care știe despre ce vorbește!**
- 2. Să nu uiți că eu știu despre ce vorbesc!**
- 3. Să te străduiești să găsești pe cineva care a trecut prin ceea ce trec eu!**
- 4. Să fii cinstit cu mine!**
- 5. Să mă ajuți cu adevărat, nu doar să-mi dai indicații!**
- 6. Să mă implici în tot ce faci cu copilul meu!**
- 7. Să nu-mi înveți copilul fără să mă instruiești pe mine!**
- 8. Să-mi accepți slăbiciunea!**
- 9. Să-ți accepți slăbiciunea!**
- 10. Să nu-mi spui că înțelegi, arată-mi că înțelegi!**

Spațiu și dotări

Un serviciu de intervenție timpurie ideal beneficiază de un spațiu dedicat terapiilor cu copiii, respectiv un spațiu pentru consilierea părinților. Între cele două încăperi poate fi montată o oglindă sticlă/un geam cu reflexie unidirecțională (cunoscut și sub denumirile de *geam oglindă*, *geam dintr-o singură direcție*), care permite părinților, atunci când nu participă efectiv la terapii, să urmărească sesiunea.

Stimulare vizuală

Dotările prevăzute pentru stimularea vizuală sunt cele care utilizează lumina, culoarea, contrastul și mișcarea vizuală, cum ar fi oglinzi LED cu efect de infinit, kituri senzoriale UV, carduri vizuale cu contrast, panouri luminoase și alte elemente vizuale interactive.

Stimulare auditivă

Sunt necesare echipamente care permit explorarea și producerea diferitelor tipuri de sunete: platforma Ecou, panouri interactive, covorașe muzicale interactive, jucării de tip cauză – efect, clopoței, instrumente muzicale, mingi și alte jocuri și jucării cu efecte sonore.

Stimulare tactilă

Aceste dotări permit explorarea diferitelor texturi, forme și senzații prin atingere. Categoria include mănuși tactile, panouri de perete tactile, materiale și obiecte cu texturi diferite, covorașe senzoriale, perii sau alte dispozitive cu vibrații, precum și alte elemente tactile interactive.

Stimulare vestibulară și proprioceptivă

Aceste echipamente implică mișcare, echilibru, orientare în spațiu și conștientizarea poziției corpului. Ele permit activități bazate pe balans, presiune, împingere, tragere, cățărare și schimbarea poziției corpului. Dotările pot include leagăne terapeutice, hamace, platforme de balansare, mingi de terapie, prese de stimulare, saltele, scoici de echilibru, module de cățărare, tuneluri și trasee de echilibru.

Snoezelen

Spațiul Snoezelen este destinat stimulării multisenzoriale controlate, precum și relaxării și autoreglării, în funcție de nevoia copilului. Dotări propuse: Little Room, tub cu bule, fibre optice luminoase, oglinzi LED cu efect de infinit, proiecții de lumină, cortine luminoase, pat sau saltea cu apă, sisteme audio, diverse elemente tactile, perne și saltele moi, precum și alte elemente de confort.

Depozitare și organizare

Este important ca încă din etapa de proiectare a spațiului să fie prevăzute elemente pentru depozitarea și organizarea echipamentelor, precum dulapuri, rafturi, etajere, corpuri cu sertare, cutii și containere, etc.

ALEX: O LUPTĂ CÂȘTIGATĂ

Diagnosticul timpuriu și primele decizii

Alex a fost un copil mult așteptat, aducând în familia lui bucuria unui vis împlinit. Din păcate, primele teste de auz efectuate în maternitate au ridicat semne de întrebare.

După investigații repetate, la vârsta de doar 3 luni a fost confirmată pierderea auzului la ambele urechi. Din acel moment, dragostea părinților s-a transformat într-o luptă continuă. La 4 luni, Alex a fost protezat la ambele urechi, iar la 9 luni a fost înscris în programul centrului de intervenție timpurie.

Provocările terapiei și implantul cohlear

La primele evaluări, Alex era agitat, evita contactul vizual și se lăsa atras cu greu în activități. Terapia a vizat antrenarea restului de auz pentru formarea limbajului, stimularea atenției și emiterea primelor sunete și cuvinte.

Drumul a fost dificil, presărat cu multe încercări și vizite medicale. La 2 ani, Alex a fost supus unei operații de implant cohlear la urechea stângă, o intervenție delicată din cauza unei complicații rare, moment pe care l-a depășit cu bine.

Progresele uimitoare și integrarea școlară

Efortul specialiștilor, lupta și dragostea infinită a părinților au început să dea roade. Alex a devenit mai liniștit, mai atent, iar primele sunete s-au transformat în primele cuvinte! Progresul a fost uimitor, astfel că la 3 ani s-a integrat cu succes într-o grădiniță de masă. Alex a ajuns apoi să rezolve sarcini de logică superioare vârstei sale, iar din toamna anului 2026 a început cursurile unei școli de masă.

Povestea lui Alex reflectă misiunea intervenției timpurii: aceea de a valorifica la maximum potențialul fiecărui copil pentru a-i oferi o viață împlinită.

PARCURSUL COPILULUI

Diagnosticul timpuriu

Primul pas este dat de existența unui diagnostic cât mai timpuriu. Verificarea auzului imediat după naștere la toți copiii, verificarea văzului de asemenea, sunt esențiale în caz de prematuritate sau în situație de risc.

Acceptarea și căutarea sprijinului

Parcursul continuă cu acceptarea situației și a diagnosticului de către părinți, apoi căutarea informațiilor și a sprijinului de specialitate. Familia are nevoie de îndrumare pentru a înțelege nevoile copilului și pentru a identifica soluțiile de intervenție potrivite.

Recomandarea și accesul la servicii

Un rol important îl au medicii specialiști, care identifică nevoia și pot îndruma familia către autoritățile care fac trimiterea către un centru specializat. Accesul cât mai timpuriu la serviciile de intervenție poate contribui la susținerea dezvoltării copilului și la prevenirea unor dificultăți ulterioare.

Evaluarea și stabilirea planului personalizat

La intrarea în centru, copilul este evaluat de echipa multidisciplinară, pentru identificarea nevoilor, abilităților și dificultăților sale.

Apoi, este elaborat un Plan Individualizat de Intervenție, care stabilește obiectivele și tipurile de terapii adaptate fiecărui copil și se semnează un contract educațional pentru acordarea serviciilor.

Terapia și construirea încrederii

Intervenția presupune participarea constantă la terapii și construirea unei relații de încredere între familie și specialiști. Respectarea recomandărilor echipei și prezentarea la centru conform programului stabilit sunt esențiale pentru continuitatea intervenției.

Continuitatea intervenției, implicarea familiei

Intervenția nu se limitează la timpul petrecut în centru.

Părintele devine membru activ al echipei multidisciplinare în procesul terapeutic, aplicând acasă ceea ce este recomandat de specialiști și urmărind cu rigurozitate planul personalizat.

Progresul copilului este monitorizat și reevaluat periodic, iar planul poate fi ajustat în funcție de evoluția și de nevoile sale.

CONTACTE UTILE

Fundația Sense Internațional România

București, Aleea Romancierilor nr. 2, Bl. Z16, ap. 2

 021 413 9040

 contact@surdocecitate.ro

 www.surdocecitate.ro

Centrul Școlar de Educație Incluzivă Cristal

Oradea, jud. Bihor, str. Menumorut, nr. 41

 0259 417495

 grad.ambliopi@yahoo.com

 www.centrulscolarcristal.ro

Liceul Tehnologic Special Vasile Pavelcu

Iași, jud. Iași, Str. I. C. Brătianu, nr. 26 A

 0232 211 532

 vasile.pavelcu@vpavelcu.ro

 www.vpavelcu.ro

Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă C. Pufan

Timișoara, jud. Timiș, str. Bucegi nr. 2

 0256 224 401

 constantin_pufan@yahoo.com

 www.cseiconstantinpufan.ro

CENTRUL ȘCOLAR DE
EDUCAȚIE INCLUZIVĂ
NR. 2 SIBIU

Centrul Școlar de Educație Incluzivă nr. 2

Sibiu, jud. Sibiu, str. Andrei Șaguna nr. 8

 0269 218 243

 csei2sibiu@gmail.com

 www.centrul2sibiu.ro

Acest material a fost conceput de Fundația Sense Internațional România, în cadrul proiectului „Pentru fiecare copil, împreună”, implementat cu susținerea Fundației OMV Petrom, prin fondul de finanțare „Azi. Împreună.”, ediția 2025.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Fundației OMV Petrom.

Fundația Sense Internațional România, septembrie 2026

